

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 704/2025
29.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничаром, у кривичном предмету окривљеног АА, због противправног дела у закону одређеног као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) и 4) КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Биљане Антић, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Нишу К 244/24 од 10.12.2024. године и Вишег суда у Нишу Кж2 40/25 од 12.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 29.05.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Биљане Антић, поднет против правноснажних решења Основног суда у Нишу К 244/24 од 10.12.2024. године и Вишег суда у Нишу Кж2 40/25 од 12.03.2025. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Нишу К 244/24 од 10.12.2024. године према окривљеном АА, због противправног дела у закону одређеног као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) и 4) КЗ, изречена је мера безбедности обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи, која ће се извршити у одговарајућој здравственој установи и трајаће док постоји потреба за лечењем. Истим решењем, одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда. Оштећена ББ упућена је да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку.

Решењем Вишег суда у Нишу Кж2 40/25 од 12.03.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Биљане Антић, „изјављена против решења Основног суда у Нишу К 244/24 од 10.12.2024. године“.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости, поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Биљана Антић, због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за

заштиту законитости, укине побијана решења и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Биљана Антић, захтев за заштиту законитости подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП истичући да је суд одлуком о кривичној санкцији и то изрицањем окривљеном мере безбедности обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи из члана 81. став 2. у вези става 1. КЗ, повредио закон јер, у конкретном случају, нису испуњени услови прописани овом одредбом за изрицање наведене мере безбедности окривљеном.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 81. став 1. КЗ је прописано да ће учиниоцу који је кривично дело учинио у стању битно смањене урачунљивости, суд изрећи обавезно психијатријско лечење и чување у одговарајућој здравственој установи, ако с обзиром на учињено кривично дело и стање душевне поремећености, утврди да постоји озбиљна опасност да учинилац учини теже кривично дело и да је ради отклањања ове опасности потребно његово лечење у таквој установи, а ставом 2. истог члана прописано је да ће ако су испуњени услови из става 1. овог члана, суд изрећи обавезно лечење и чување у здравственој установи учиниоцу који је у стању неурачунљивости учинио противправно дело предвиђено у закону као кривично дело.

Из цитиране законске одредбе јасно произилази да наведену меру безбедности, која се може применити према неурачунљивом и битно смањено урачунљивом учиниоцу, изриче суд, који је у обавези да утврди постојање два услова за њену примену: постојање озбиљне опасности да ће учинилац учинити теже кривично дело, као и да је за отклањање те опасности потребно његово лечење и чување у здравственој установи. Приликом утврђивање испуњености наведених услова за суд је од кључног значаја стручно мишљење вештака медицинске струке-психијатра и/или психолога.

Према стању у списима, окривљени АА, је у време, на местима и на начине описане у изреци првостепеног решења, у стању неурачунљивости, услед душевне болести-перзистентног поремећаја са суманутошћу, учинио противправно дело у закону одређено као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) и 4) КЗ, а суд је стање неурачунљивости, постојање озбиљне опасности да окривљени учини теже кривично дело и да је ради отклањања ове опасности потребно његово лечење у здравственој установи, утврдио из основног и допунског налаза и мишљења комисије вештака Специјалне болнице за психијатријске болести „Горња Топоница“ Ниш број

22-2496/1 од 15.04.2024. године и 24.05.2024. године и исказа чланова комисије вештака др Зорана Светозаревића, специјалисте судске психијатрије и Емилије Николић, специјалисте медицинске психологије, које је у потпуности прихватио.

У конкретном случају, по налажењу Врховног суда, с обзиром на постојање озбиљне опасности да окривљени АА учини теже кривично дело и да је ради отклањања ове опасности потребно његово лечење у здравственој установи, што је поред околности да је дело извршено у стању неураунљивости, други неопходан услов за изрицање мере безбедности обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи из члана 81. став 2. у вези става 1. КЗ, изрицањем ове мере није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Биљане Антић.

Из изнетих разлога, налазећи да је мера безбедности обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи из члана 81. став 2. у вези става 1. КЗ окривљеном изречена правилном применом закона, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић